

helsinki.kirjaamo(a)hel.fi

Viite: HEL 2019-005103

Lausunto asemakaavasta ja asemakaavan muutosehdotuksesta, Helsinki, Energiakortteli, Suvilahti, nro 12811

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Uudenmaan ELY-keskuksen lausuntoa Helsingin Energiakorttelin asemakaavasta (nro 12811).

Yhdyskuntarakenne

Asemakaavalla on esitetty voimalaitosalueella siirrettäville öljysäiliöille uusi sijainti. Kaava-aineistossa ei ole tarkemmin esitetty ratkaisun vaikutuksia nykyiseen maankäyttöön, vaan viitattu ympäristöhäiriöiden osalta tuleviin lupamenettelyihin.

Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että asemakaavan tulee perustua riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointiin, jotta asemakaavan sisältövaatimukset toteutuvat. Ratkaisulla on jo sinällään rajoittavia vaikutuksia Suvilahden alueen tulevaan kaavoitukseen. Asemakaava-aineistoon tulee liittää kaavaratkaisun vaikutusalueelle kohdistuvien vaikutusten turvallisuusselvitys.

Yleiskaava

Uudenmaan ELY-keskus huomauttaa, että yleiskaavasta poikkeavaa ratkaisua (P) ei ole perusteltu kaava-aineistossa.

ELY-keskus tuo esiin MRL 42 §:n 4 momentissa säädetyn. Säännöksen mukaan, jos yleiskaava on ilmeisen vanhentunut, asemakaava voidaan perustellusta syystä laatia yleiskaavasta poiketen. Tällöin on kuitenkin huolehdittava siitä, että asemakaava sopeutuu yleiskaavan kokonaisuuteen ja otettava huomioon, mitä 39 §:ssä säädetään yleiskaavan sisältövaatimuksista.

Kaavaselostusta tulee täydentää tältä osin.

Pilaantuneet maat

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on huomioitu kahdessa erillisessä määräyksessä: "*Pilaantuneet maat on kunnostettava ennen rakentamista*" ja "*Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on selvitettävä ja tarvittaessa maaperä on puhdistettava ennen alueen ottamista kaavan käyttötarkoitukseen.*"

Määräyksistä ensimmäisen poistamista tulee harkita, koska sama asia sisältyy myös jälkimmäiseen määräykseen. Jälkimmäinen määräys on laajempi ja joustavampi mahdollistaen esimerkiksi mahdollisesti tarvittavien maaperän puhdistustoiminen ja alueen rakentumisen limittymisen.

Meluntorjunta

Kaavaselostuksen mukaan: "*Energiakorttelin toiminnot voivat olla luonteeltaan melua tuottavia, kuten sähköaseman muuntajat, generaattorit ja varavoimakoneet tai vastaavat toiminnot. Nämä tulee suunnitella, sijoittaa ja tarvittaessa suojata niin, että näiden toimintojen aiheuttama melu ei normaalissa käyttötilanteessa ylitä melutason ohjearvoja. Laitteistojen meluntorjuntaa voidaan suunnitella ja tarvittavat toimenpiteet määrittellä lupamenettelyjen yhteydessä.*"

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n näkökulmasta asemakaavoituksessa on otettava huomioon energiakorttelin sijainnin vaikutukset asukkaiden elinympäristöön ja asuinalueiden viihtyisyyteen.

Asemakaavaehdotus perustuu energiankorttelin meluvaikutusten osalta siihen, että toisen lainsäädännön mukaisella lupamenettelyllä täyttyisi MRL 54 §:n vaatimus luoda viihtyisää ja terveellistä elinympäristöä läheisillä asuinalueilla. Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavan sisältövaatimusten näkökulmasta tällainen ratkaisu ei täytä terveellisyttä ja viihtyisyyttä koskevaa sisältövaatimusta. Koska kaavassa määritellään sijainti, on samalla selvitettävä kaavamuutoksen (kaava-alueen toimintojen) aiheuttamat vaikutukset sekä tarvittaessa annettava määräykset haitallisten vaikutusten poistamiseksi tai minimoimiseksi.

Ilmastovaikutusten arviointi

Kaava-aineistossa todetaan että "*Asemakaava luo edellytyksiä energiantuotantojärjestelmän uudistamiselle ja päästöjen vähentämiselle*". Aineistosta kuitenkin puuttuu selkeä ilmastovaikutusten arviointi ja täten jää epäselväksi, mitkä kaavan vaikutukset ovat ilmastomuutoksen hillintään sekä kuinka suunnitelma suhteutuu ilmastotavoitteisiin ja -strategioihin. Kaavan todennäköisesti merkittävänä ilmastovaikutuksena on alueen tuleva energiantuotanto. Eri energiantuotantotavoilla on erilaiset ilmastovaikutukset, jotka tulee huomioida kaavan vaikutusten arvioinnissa.

On hyvä, että suunnittelussa noudatetaan Hiilineutraali Helsinki 2030 -toimenpideohjelmaa. ELY-keskus katsoo tämän tarkoittavan sitä, että kaava-alueelle ei tule sijoittaa poltton perustuvaa energiantuotantoa. Kaava-aineistosta ei selviä, millä tavalla energiantuotantoa tullaan tulevaisuudessa tekemään sen lisäksi, että tonteille tulee asentaa aurinkokeräimiä. Ehdotuksen kaavamääräykset eivät rajoita

energiantuotantotapoja kestäviin, joten kaavamääräyksiä on syytä tarkentaa asemakaavaehdotuksen tavoitteiden toteutumiseksi.

Asian on esitellyt ylitarkastaja Tuomas Autere ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Brita Dahlqvist-Solin. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

TIEDOKSI

UUDELY, valmisteluun osallistuneet: Elina Kerko, Larri Liikonen, Heini Loikkanen, Veera Lyytikäinen, Anna Mikkola, Anu Schulte-Tigges, Henrik Wager

Tämä asiakirja UUELY/4230/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/4230/2020 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Autere Tuomas 09.01.2023 12:14

Ratkaisija Dahlqvist-Solin Brita 09.01.2023 11:09

12.1.2023

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
helsinki.kirjaamo@hel.fi

HEL 2019-005103
Hankenumero 0942_12

HELEN OY:N LAUSUNTO, Energiakorttelin (Sörnäinen, Hanasaari) asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus

Helen on tehnyt aloitteen asemakaavoituksen käynnistämiseksi Suvilahden energiakorttelin osalta. Hanasaaren voimalaitoksen toiminnan päättyessä energiakorttelin alueelle jää energiahuollon toimintoja, jotka muodostavat energiaverkostojen osalta solmukohtaan keskustan alueella. Helen on osallistunut asemakaavaehdotuksen valmisteluun kaupunkiympäristötoimialan ohjauksessa.

Hiilineutraali Helen 2030

Helen on vuoden 2022 aikana julkistanut merkittävän hiilineutraalisuusohjelman, jossa kerromme, miten vähennämme CO₂-päästöjä, riippuvuutta fossiilisesta tuontienergiasta ja lisäämme energiaomavaraisuutta. Helen on tehnyt merkittäviä investointipäätöksiä hajautettuun ja kestävään energijärjestelmään: investoimme fossiilisten korvaamiseksi yli 1000 MW uuteen lämmöntuotantokapasiteettiin ja 1300 MW uuteen sähköntuotantokapasiteettiin, jotka otetaan käyttöön vuosina 2021–2025.

- Tänä vuonna (2023) suljemme Hanasaaren hiilivoimalan ja puolitamme kivihiilen käytön. Päästövähennyksemme on vähintään 40 % vuoden 1990 tasosta.
- Vuonna 2024 lopetamme hiilen käytön Salmisaarella, jolloin päästövähennystasomme on vähintään 60 % vuoden 1990 tasosta.
- Vuonna 2025 saavutamme jo 80 % päästövähennyksen vuoden 1990 tasosta. Lämmöntuotantomme muodostuu tällöin valtaosin hukka- ja ympäristölämpöjä hyödyntävistä lämpöpumpuista, sähkökattiloista, energian varastoinnista ja kestävästä bioenergiasta. Tuotamme sähköä pääosin tuuli-, ydin-, vesi- ja aurinkovoimalla.

Vuoteen 2030 mennessä kasvatamme päästövähennyksemme 95 %:iin vuoden 1990 tasosta lisäämällä entisestään tuuli- ja aurinkovoimaa sekä polttoon perustumattoman lämmöntuotannon määrää erityisesti lämpöpumppuratkaisuilla. Kompensoimme jäljelle jääneet päästöt ja saavutamme hiilineutraalisuuden 2030.

12.1.2023

Lämmöntuotannon huoltovarmuus

Helen on energiatuotannon osalta huoltovarmuusyhtiö ja vastaamme merkittävistä huoltovarmuustehtävistä Helsingin alueella. Huoltovarmuuden näkökulmasta on tärkeää, että sähkön- ja lämmöntuotantomme perustuu monipuolisiin lähteisiin. Erityisesti lämmöntuotannon siirtyminen hajautettuihin ja hiilineutraaleihin, kestäviin tuotantomuotoihin pitää sisällään myös merkittävän muutoksen huoltovarmuusnäkökulmasta, kun siirrymme pois varastoitavista polttoaineista.

Vuoden 2022 aikana Euroopan turvallisuustilanne ja sen yhteydessä nähty energiamarkkinoiden myllerrys edelleen korostaa, että muutokset energiahuollon ympäristössä ovat joskus nopeita ja edellyttävät pikaista valmistelua, toimenpiteitä ja investointipäätöksiä. Tästä syystä Helsingin energiaverkkojen ja lämmöntuotannon osalta on erittäin tärkeää, että on olemassa kaavalliset edellytykset rakentaa energiahuoltoa erityisesti sellaisille sijainneille, jotka ovat verkostojen kannalta solmukohtissa, kuten Suvilahden energiakorttelin tapauksessa. Kaavavalmistelun yhteydessä on tärkeää turvata mahdollisuudet toteuttaa energiahuollon kehittyvät ratkaisut ja innovaatiot samalla, kun kaavat eivät myöskään saa estää, rajoittaa tai hidastaa huoltovarmuuteen liittyvien ratkaisujen toteuttamismahdollisuuksia.

Merkittävä tekijä huoltovarmuuden osalta on huippu- ja varalämmön tuotanto. Suvilahden energiakorttelin kaava-alueelle sijoittuu Hanasaaren huippulämpökeskus. Huippu- ja varalämpökeskusten käyttö ajoittuu ajanjaksoille, jolloin Helsingissä kylmien pakkasjaksojen aikana tarvitaan lisälämpötehoa. Lämpökeskus otetaan käyttöön myös erilaisissa energiantuotannon vikatilanteissa sekä energiamarkkinoiden poikkeustilanteissa, jos syntyy polttoaine- tai sähköpulaa. Näissä tilanteissa huippu- ja varavoiman nopea käyttöönotto asettaa tietyt ehdot polttoainevalinnalle. Kaukolämpöjärjestelmän toimintaperiaatteiden sekä nopean käyttöönottovaatimusten takia tulemme myös jatkossa tarvitsemaan polttoon perustuvan huippu- ja varalämpöjärjestelmän. Laitosten käytöllä on suuri merkitys hetkellisen lämmön saatavuuden varmistamisessa, mutta niiden ilmastovaikutus on vuositasolla erittäin pieni.

Näiden laitosten käyttö- ja kehittämismahdollisuudet tulee myös jatkossa turvata niin Suvilahden energiakorttelissa kuin koko Helsingin alueella.

Energiahuollon uusien teknologioiden ja innovaatioiden mahdollistaminen kaavoituksessa

Energiahuollon alueiden kaavoituksessa Helen katsoo erittäin tärkeäksi, että kaavallisin keinoin ohjataan alueen rakentamista ja ympäristövaikutuksia, mutta tuotannollisia ja teknologiaan liittyviä ratkaisuja ei muutoin rajoiteta. Energiasektori kehittyä ennennäkemättömän nopein harppauksin ja vihreän siirtymän toteutuminen edellyttää joustavuutta myös kaavasunnittelussa. Energiasektorin innovaatioille kymmenen vuotta on nykytilanteessa pitkä aika, kun uuden asemakaavan ajankäytölle kymmenen vuoden voidaan nähdä olevan suhteellisen lyhyt aikajakso. Asemakaavaa laadittaessa tulee tavoitella ratkaisuja, jotka kestävät aikaa

12.1.2023

ja mahdollistavat teknologiaratkaisuja, joita emme nykyhetkessä pysty täysin huomioimaan.

Poltoon perustuvan energiatuotannon osalta ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää fossiilisten polttoaineiden merkittävää vähentämistä. Uusia innovaatioita ja teknologian kehitystä tapahtuu kuitenkin tällä hetkellä erityisesti liittyen uusiutuvasta sähköstä tehtäviin polttoaineisiin, vetyyn sekä nestemäisiin ja kaasumaisiin sähköpolttoaineisiin. Vetyteknologian ja polttokennojen kehitys on todella nopeaa ja vertautuu esim. tuulivoimateknologioiden kehitystahtiin, joka Suomessa on mahdollistanut ja on mahdollistamassa merkittävää vihreän siirtymän kilpailuetua Suomelle. Helen nostaa esille, että poltoon perustuva energiantuotanto voi tällä vuosikymmenellä jo olla ilmastonäkökulmasta neutraali tai myönteinen tuotantomuoto, kun se perustuu polttoaineisiin, joilla ei ole fossiilisten polttoaineiden tapaan kielteistä ilmastovaikutusta.

Suvilahden energiakorttelin kehitys ja alueen merkitys energiaverkkojen solmukohtana

Hanasaaren alue muodostaa Helenin energiaverkoston (kaukolämmön- ja jäähdytyksen verkoston sekä Helen Sähköverkko Oy:n sähköverkon) näkökulmasta solmukohtan Helsingin lämmön, jäähdytyksen sekä sähkön siirron kannalta. Tulevaisuudessa solmukohtan tuotantoalueina toimii suunnittelussa oleva Suvilahden energiakortteli, Mustikkamaan lämpövarastot sekä Katri Valan lämpöpumppulaitos. Suvilahden energiakortteliä kehitetään lämmöntuotannon, sähkön- ja lämmön siirron sekä varastoinnin uuden ajan energia-alueeksi. Energiakorttelin alueella varaudutaan myös lämmöntuotannon sähköistymiseen ja varmistetaan sähköasemainfran laajennusmahdollisuudet kantakaupunkialueella erityisesti suurjännitteisen sähköverkon osalta.

Suvilahden energiakortteli toteutuu vaiheittain. Vuosina 2023–2024 Helen rakentaa olemassa olevan huippulämpökeskuksen sisälle 200 MW sähkökattilakokonaisuuden, joka yhdessä Mustikkamaan lämpöakkujen kanssa luovat joustavuutta lämmöntuotannolle. Sähkökattiloiden osalta tutkitaan myös mahdollisuuksia lisäkapasiteetin sijoittamiselle Suvilahteen. Alueella toimii konesali, jonka hukkalämmöt otetaan talteen kaukolämpöverkkoon. Tulevaisuudessa alueelle voidaan toteuttaa erilaisia sähkö- ja energiavarastoja luomaan joustavuutta energiahuoltoon. Alueella säily huippulämpökeskus. Alue on myös sähkönsiirron kannalta merkittävä ja alueella sijaitsee suurjänniteverkon sähköasema. Helen varaa alueella myös mahdollisuuden tulevaisuuden sähköverkon vahvistamisen tarpeiden täyttämiseksi, ja huomioi riittävät tilavaraukset myös 400 kV sähköasemalle. Alueella on paljon maanalaisia verkostoja ja rakenteita, jotka myös vaikuttavat maanpäällisen rakentamisen mahdollisuuksiin.

Huomioiden alueen ympäristö ja ympäröivän alueen kehittyminen Suvilahden energiakortteliin voidaan toteuttaa myös uutta teknologiaa ja innovaatoratkaisuja, jotka nousevat esille myöhemmin.

12.1.2023

Helen on sitoutunut hiilineutraalin ja kestävän energiajärjestelmän toteuttamiseen

Helen on ensimmäisenä suomalaisena energiayhtiönä saanut Science Based Targets -aloitteelta (SBTi) virallisen hyväksynnän päästövähennystavoitteilleen. Uudet tavoitteet perustuvat Pariisin ilmastopöytäkirjaan. Vuonna 2022 Helen julkaisi ensimmäisen biodiversiteettistrategiansa. Helen on pyrkinyt strategian avulla ymmärtämään energiantuotantonsa ympäristövaikutukset koko niiden elinkaaren ajalta ja etsimään keinoja, joilla näitä vaikutuksia voidaan vähentää. Pitkällä aikavälillä Helen tavoittelee nettoposiitivisuutta, eli sitä, että Helenin toiminnan myönteiset ympäristövaikutukset ovat kielteisiä suuremmat.

Helen on sitoutunut Helsingin kaupunkistrategiaan sekä Hiilineutraali Helsinki 2030 toimenpideohjelmaan ja toteuttaa sen mukaisesti omaa hiilineutraalisuusohjelmaa, jolla jo vuoteen 2025 mennessä vähennämme päästöjämme 80 %. Helen toteuttaa kestäväää sähkön- ja lämmöntuotantoa ja investoinneillamme korvaamme kivihiilen lisäksi myös maakaasun ja öljyn käyttöä.

Helen toivoo, että energiantuotantoalueiden kaavoituksen yhteydessä ohjataan rakentamista kaupunkialueelle kaupunkikuvaan soveltuvaksi, mutta kaavoituksella ei ohjata teknologiavalintoja sellaisin määräyksin, joiden vaikutuksia tulevaisuuden innovaatioiden käyttöönottoon ja rakentamiseen ei vielä täysin voida arvioida. Helen katsoo, että kategorisesti polttoon perustuvan tuotannon rajoittaminen kaavamääräyksin muodostaisi merkittävän riskin huolto- ja toimitusvarmuudelle markkinatilanteiden häiriöiden sekä poikkeusolojen aikana. Huoltovarmuuskäytännöstä Helenin tulee tuotantoratkaisuissaan varautua jo normaaliolojen aikana siihen, että poikkeustilanteita on mahdollista hoitaa niin, että Helsingin lämmöntuotanto ei vaarannu.

Kaavaehdotus on Helenin näkemyksen mukaan laadittu energiahuollon näkökulmasta riittävän joustavaksi, jotta se soveltuu alueen pitkäjänteiseen kehittämiseen ja mahdollistaa tulevaisuuden tarpeet energiaverkkojen solmukohtassa. Helen katsoo, että jos kaavaehdotukseen täydennetään määräyksiä polttoon perustuvan tuotannon kieltämiseksi se ei ole muutoksena vähäinen. Kaavamääräyksin ei saa vaarantaa huippu- ja varalämmön tuotantoa ja sen kehittämismahdollisuuksia, tulevaisuuden puhtaiden polttoaineiden hyödyntämistä tai tulevaisuuden innovaatioiden toteuttamista.

Lisätietoja antaa Kristina Salomaa, maankäyttöasiantuntija, Helen Oy

Helen Oy
Ilkka Ruutu
Kiinteistöjohtaja

19.12.2022

337/10.02.03/2022
[Energiakorttelin
(Sörnäinen, Hanasaari)
asemakaava ja
asemakaavan
muutosehdotus (nro
12811)]

Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite
Lausuntopyyntönnö 7.12.2022
KYLK/ HEL 2019-005103

HSL:n lausunto Energiakorttelin (Sörnäinen, Hanasaari) asemakaavan muutosehdotuksesta

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa Energiakorttelin (Sörnäinen, Hanasaari) asemakaavan muutosehdotuksesta (KYLK/ HEL 2019-005103, nro 12811).

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Petteri Kantokari
joukkoliikennesuunnittelija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä
19.12.2022. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausunto
10.01.2023
1164/00.02.022.0220/2022

KYMP/HEL 2019-005103
Hankennumero 0942_12

LAUSUNTO ENERGIAKORTTELIN ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA (NRO 12811)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa Energiakorttelin asemakaavan muutosehdotuksesta. Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 10. kaupunginosan (Sörnäinen, Hanasaari) korttelin 252 tonttia 12 ja osaa tonttia 4, osaa korttelia 10649 ja katualuetta.

Asemakaavaehdotuksen selostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

”Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee osin Tehdaskortteleiden aluetta (Tk), osin liike- ja toimitilarakentamisen korttelialuetta (K) sekä katualuetta. Osa alueesta on asemakaavoittamatonta. Alue sijaitsee Sörnäisten rantatien varressa, Hanasaaren voimalaitoksen vieressä. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin muuttamisen kaupungin älykkäiden ja kestävien ratkaisujen energiantuotannon sekä energian ja sähkön siirron kortteliksi

Helen-konsernin käyttöön. Alueen kokonaisrakennusoikeus on 50 000 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen mahdollistaa korttelin käytön energiantuotantoon sekä sähkön ja lämmön siirtoon Hiilineutraali Helsinki 2030 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tulevaisuudessa alueella voidaan toteuttaa erilaisia sähkön ja lämmön varastointiin liittyviä ratkaisuja, jotka tukevat lämmöntuotannon sähköistymistä. Energiantuotantomuodot kehittyvät vaiheittain ja asemakaavassa varaudutaan tuleviin tarpeisiin joustavasti. Ensimmäisessä vaiheessa asemakaava mahdollistaa alueen nykyisten toimintojen, kuten huippu- ja varalämpökeskuksen tuotannon jatkumisen. Helsingin kaupunki omistaa maan. Kaavaratkaisu on tehty Helen Oy:n hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on hakemuksen mukainen.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Vesihuolto

Alueella sijaitsee käytössä olevia yleisiä HSY:n vesihuoltolinjoja, jotka tulee ottaa huomioon suunnittelussa.

Korttelin 10649 eteläosassa Parrukadulla sijaitsee vesijohto DN300, joka on jäämässä kaavassa esitetyn öljysäiliöiden rakennusalan alle. Mikäli vesijohdon päälle sijoitetaan kiinteitä rakenteita, edellyttää kaava johtosiirtoja. Johtosiirrot tulee suunnitella ja toteuttaa hankkeen yhteydessä yhteistyössä HSY:n kanssa ja suunnitelmat tulee hyväksyttäväksi HSY:llä. Vesihuollon johtosiirrot tulee esittää kustannusarvioineen kaavaselostuksessa. Lisäksi korttelin 10649 pohjoispuolella sijaitsee HSY:n jätevesiviemäri DN400, joka kulkee osittain katualueella ja osittain tontin puolella. Jätevesiviemäriin tulee varata johtokuja. Kaavamääräyksenä tulee mainita, että johtokuja-alueelle ei saa sijoittaa kiinteitä tai raskaita rakenteita eikä istuttaa puita tai pensaita.

Lisätietoja antaa alueinsinööri Roosa Silaste, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Jätehuolto

Kirkkonummen ja pääkaupunkiseudun uudet jätehuoltomääräykset ovat astuneet voimaan 1.11.2022. Energiakorttelia suunniteltaessa, pyydämme suunnittelijoita ystävällisesti tutustumaan uusiin jätehuoltomääräyksiin. Uusissa jätehuoltomääräyksissä esimerkiksi jätteiden putkikeräyksen määräykset ovat tarkentuneet. Myös työturvallisuus niin kuljettajien kuin asukkaidenkin näkökulmasta on nostettu aikaisempaa tarkemmin esiin. Pääkaupunkiseudun ja Kirkkonummen jätehuoltomääräyksiin voi tutustua tarkemmin HSY:n verkkosivuilla Jätehuoltomääräykset - HSY. Tarvittaessa lisätietoja jätehuoltomääräyksistä ja opastusta jätehuollon suunnittelussa voi kysyä HSY:n asiantuntijoilta.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Tommi Fred
toimitusjohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

Helsingin kaupunki
PL 1, 00099 HELSINGIN KAUPUNKI
0201256-6

Lausunto Tukes 12575/03.00.02/2022

Asia

Tukesin lausunto Energiakorttelin (Sörnäinen, Hanasaari) asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus (nro 12811) KYLK/ HEL 2019-005103

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on vastaanottanut Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun lausuntopyynnön Energiakorttelin asemakaava- ja muutosehdotuksesta (nr 12811). Kaava-alueella sijaitsee Helen Oy:n Hanasaaren lämpölaitos, joka on Tukesin valvoma vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin laajamittainen kohde (lupalaitos).

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee osin Tehdaskortteleiden aluetta (Tk), osin liike- ja toimitilarakentamisen korttelialuetta (K) sekä katualueetta. Osa alueesta on asemakaavoittamatonta. Alue sijaitsee Sörnäisten rantatien varressa, Hanasaaren voimalaitoksen vieressä. Kaavaratkaisu mahdollistaa korttelin muuttamisen kaupungin älykkäiden ja kestävien ratkaisujen energiatuotannon sekä energian ja sähkön siirron kortteliksi Helen-konsernin käyttöön. Alueen kokonaisrakennusoikeus on 50 000 k-m². Kaavaratkaisun toteuttaminen mahdollistaa korttelin käytön energiantuotantoon sekä sähkön ja lämmön siirtoon Hiilineutraali Helsinki 2030 -toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tulevaisuudessa alueella voidaan toteuttaa erilaisia sähkön ja lämmön varastointiin liittyviä ratkaisuja, jotka tukevat lämmöntuotannon sähköistymistä. Energiantuotantomuodot kehittyvät vaiheittain ja asemakaavassa varaudutaan tuleviin tarpeisiin joustavasti. Ensimmäisessä vaiheessa asemakaava mahdollistaa alueen nykyisten toimintojen, kuten huippu- ja varalämpökeskuksen tuotannon jatkumisen.

Lausunto

Tukesin näkemyksen mukaan asemakaavamuutokselle ei ole estettä kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) näkökulmasta, käytössä olevien selvitysten ja nykytilanteen perusteella. Kaavamuutoksessa on huomioitu lämpölaitoksen alueen nykyinen toiminta sekä uusien öljysäiliöiden onnettomuusvaarat.

Perustelut

Tukes on myöntänyt Helen Oy:lle luvan kahden uuden polttoöljysäiliön rakentamiseksi lämpökeskuksen käyttöön (Tukesin päätös 1206/36/2019). Säiliöiden suunniteltu sijainti on

nykyisen Parrukadun kohdalla. Helen Oy:n laatiman suuronnettomuusvaarojen arvioinnin mukaan öljysäiliön palon aiheuttamat vaarallisen, palovammoja aiheuttavan tason (3 kW/m²) lämpösäteilyvaikutukset ulottuvat noin 50 metrin päähän säiliöistä. Mahdollisen öljysäiliöiden tulipalon savukaasut voivat aiheuttaa palautumattomia tai muita vakavia, pitkäkestoisia haitallisia terveysvaikutuksia (AEGL-2, 30 min) noin 80 metrin päässä säiliöistä. Hanasaaren lämpökeskuksen mahdollisten onnettomuuksien vaikutukset jäävät pääosin lämpökeskuksen alueelle.

Lisätietoja lausunnosta

Ylitarkastaja Anna Pääkkönen, anna.paakkonen(at)tukes.fi, puh. 029 505 2247

Esittelijä: Anna Pääkkönen, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Timo Talvitie, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Ylitarkastaja Timo Talvitie
9.1.2023

Ylitarkastaja Anna Pääkkönen
9.1.2023